מב:

בטומאת כשר היכא הותרה אלא פשיטא

בשומאת גברי והיכא הותרה מכללה בציבור

רישא בטומאת בשר סיפא בטומאת גברי

אין שם מומאה קפריך ואיבעית אימא כולה

במומאת בשר והיכא הותרה במומאת פסח

דתנן שפסח הכא בטומאה נאכל בטומאה

שלא בא מתחילתו אלא לאכילה מתיב רב

הונא בריה דרב יהושע יהפסח שעברה שנתו

ושחטו בזמנו לשמו וכן השוחט אחרים לשם

פסח בזמנו ר"א פוסל ורבי יהושע אמכשיר

מעמא בזמנו הא שלא בזמנו כשר ואמאי

נימא הואיל ובזמנו פוסל שלא בזמנו נמי

פוסל אמר רב פפא שאני התם דאמר קרא

יואמרתם זבח פסח הוא הוא בהוייתו לא

הוא לשום אחרים ולא אחרים לשמו בזמנו

שהוא פסול לשום אחרים אחרים פסולין

לשמו שלא בזמנו שהוא כשר לשום אחרים

אחרים כשרים לשמו ר' שמלאי אתא לקמיה

דרבי יוחגן א"ל ניתני לי מר ספר יוחסין א"ל

מהיכן את א"ל מלוד והיכן מותבך בנהרדעא

א"ל אין ינידונין לא ללודים ולא לנהרדעים

וכל שכן דאת מלוד ומותבך בנהרדעא כפייה

וארצי א"ל ניתנייה בג' ירחי ישקל קלא פתק

ביה א"ל ומה ברוריה דביתהו דר"מ ברתיה

דר"ח בן תרדיון דתניא תלת מאה שמעתתא

ש ביומא מג' מאה רבוותא ואפ"ה לא יצתה

ידי חובתה בתלת שנין ואת אמרת בתלתא

ירחי 😕 כי שקיל ואזיל א"ל רבי מה בין לשמו

ושלא לשמו לאוכליו ושלא לאוכליו א"ל הואיל

וצורבא מרבגן את תא ואימא לך לשמו ושלא

לשמו פסולו בגופו לאוכליו ושלא לאוכליו איז

. פסולו בגופו לשמו ושלא לשמו א"א לברר

איסורו לאוכליו ושלא לאוכליו אפשר לברר

איסורו לשמו ושלא לשמו ישנו בד' עבודות

לאוכליו ושלא לאוכליו אינו בארבע עבודות

לשמו ושלא לשמו ישנו בציבור כביחיד

לאוכליו ושלא לאוכליו אינו בציבור כביחיד

רב אשי אמר פסולו בגופו וא"א לברר איסורו

חדא מילתא היא דמה מעם אמר פסולו בגופו

משום דא"א לברר איסורו אמר רמי בר רב

יודא א"ר מיום שנגנז ספר יוחסין תשש כחן

של חכמי' וכהה מאור עיניהם אמר מר זומרא

בין אצל נלאצל מעינו ד' מאה גמלי דדרשא בין

תניא יאחרים אומרים הקדים מולים לערלים

כשר ערלים למולים פסול מאי שנא מוליז

לערלים דכשר דכולה ערלה בעינן וליכא

ג) ס"ח שונין, ד) [ר"ה כה. שבועות יח:], ד) [מנחות

טו:ן, ו) ובמדבר טן, ו) [שמות יב], ה) [זכחים

י) [ויקרא א], **כ**) [ג״ל אחר

ד"ה שהלו. ל) נ"ל דאמר.

[דברים

בז א מיי׳ פט״ו מהל׳

פסו״ה הלי יב:

תורה אור השלם

ו. ואמרתם זבח פסח הוא לַיִּיִּ אֲשֶׁר פְּסֵח עַל בְּתִּי בְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּמִצְרַיִם בְּתִּי בְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּמִצְרַיִם בנגפו את מצרים ואת בְּהָיְבּוֹ הָיִּבְּי הְיָבְּי הְעָם בְּתֵּינוּ הָצִּיל וַיִּקְד הְעָם וַיִּשְׁתַּחֲווּ: שמות יב כז 2. וּלְאָצֵל שִׁשָּׁה בְנִים יַן רְיָּלֶנְבֵּל שִׁשְּׁוֹּוְ בְּנִּים וְאֵלֶה שְׁמוֹתָם עַוְרִיקָם בּרָרוּ וְיִשְׁמָעֵאל וּשְׁעַרְיָה ועבדיה וחנן כל אלה

3. ולאצל ששה בנים וָאֵלֶה שְׁמוֹתָם עַזְרִיקָם וְאֵלֶה שְׁמוֹתָם עַזְרִיקָם בּּכְרוּ וְיִשְׁמָעֵאל וּשְׁעַרְיָה ועבריה וחנן אלה בני

מומת רש"י

פסח הבא בטומאה. . ליבור שלא עו:)• מתחילתו אלא לה. כשנלטוה עיקר לאכילה נלטוה, פסח דכתיב לפי אכלו, וכי נפי הנכו, וכי רחמנא למיתי מאיש נדחה שרייה בטומאה ואין לבור נדחין, אדעתיא ל שלייה (לקמן הפסח שעברה رز:۱۷ שנתר. דמו לא חזי לפסח. שחטו בזמנו שחטו בזמנו ושחטו דהוה ליה שוחט וכן השוחט אחרים. מכל הזבחים (שם). . כה. ושבועות יח:) . ה"ח) בלט"ז לונניים פתק ביה. . **כו** (שבועות שם וע"ז הקדים מולים הקדים מיירי, דשחט סימן ראשון למולים, סימן שני לערלים

מוסף תוספות

א. [ו]הלכך כשר. תוס' קלון. ב. [ד]זמן הראוי לבו ביום אין זה חסרון זמן. רש"י יומא סב: המנחה שעברו שש שעות. מוס׳ שלנן. ד. שהרי לבו ביום הוא. שס. ה. כדאמרינן במסקנא. שם. ו. דחשיב

אילימא בשומאת בשר היכא הותרה. ואם תאמר והא ודאי טומאת בשר הותרה לזרוק הדם כדאמרינן בכילד לולין (ד' עו.) גבי חמשה דברים באים בטומאה ואע"ג דלא מישתריא

> דאכתי לא ידע גמרא הא דפסח נאכל בטומאה ויש לומר דה"פ דנין דבר שלא הותרה מכללו בפסח מדבר שלא הותר מכללו בפסח ואל תוכיח טומאה שהותרה מכללה בפסח כי ההיא דלטיל דנין דבר שאינו נוהג בכל הזבחים אלא בפסח מדבר כו' וכי מוקי לה בטומחה דגברי ומאי הותרה מכללה בלבור היינו בפסח כדפירש הקונטרס: ורבי יהושע מכשיר. ואע"ג דאיכא מאו דאמר פסח בשאר ימות

השנה בעי עהירה בעברה שנתו מודו כ"ע דהיינו עקירתו ושלמים לשם פסח שחיט א: לימא הואיל ובומנופסול בר'. פי׳ שיכול להמתין עד זמנו ויפסל ולמאי דמסקינן בריש שני שעירים (יומא סב:) דאין מחוסר זמן לבו ביוס לגבי הואיל נרא׳ לפר׳ דמבו ביום פריך דשלא בזמנו משמע אפי׳ בי״ד שחרית ולהכי פריך הואיל בזמנו בו ביום פסול שלא בזמנו נמי פסול":

שאני התם דאמר קרא הוא. וא״ת והא מק"ו דריש ליה רבי אליעור בפ"ק דובחים (ד' יא.) ומה פסח שמותרו בא שלמים כו' כדמייתי בקונטרס. וי"ל דע"י ק"ו משמע ליה לר' אליעזר דהוא בהוייתו יהא לא הוא לשם אחרים ולא אחרים לשמו ועל ידי כך דריש דשלא בזמנו דכשר לשם אחרים אחרים כשרים לשמו דהא איתקוש אהדדי אבל אי לאו ק"ו לא הוה דרשינן אלא לא הוא לשם אחרים ותו לה: מה בין לשמו ושלא לשמו לאובליו ושלא לאובליו. תימה מאי הא בעי הא גמר לעיל מקרא דמקלת אוכלים לא פסלי ונראה לרשב"א דמיבעיא ליה אמאי לא גמרינן לשמו ושלה לשמו דכשר מלחוכליו ושלה לאוכליו: לשמן ושלא לשמו ישנו בציבור בו'. תימה לר"י מאי איריא דאינו בליבור תיפוק ליה דאפי׳ ביחיד אינו נוהג אלא בפסח גרידא:

פסולו בגופו ואי אפשר לברר איסורו חדא מילתא היא. דק"ל דאי לאו טעמא דאי אפשר לברר איסורו לא קרי ליה בגופו הואיל ומחשבה היא כדלעיל אבל ר' יוחנו לא דייק בהכי וקרי ליה שפיר פסולו בגופו ושינוי בעלים נמי אי אפשר לברר איסורו ולהכי לא קחשיב ליה לעיל: ערלים למולים נמי ליתיה לכולה

ערלה. משמע דהוה ניחא ליה אי הוה תני בתרוייהו כשר וא"ת אדרבה בחרוייהו הוה ליה לחיפחל דהא ר"ח אים ליה מתולים בחלי מחיר ה

ואחרים היינו רבי מאיר וי"ל דלא אמר פיגול בחלי מתיר אלא במפרש סימן ראשון או שני לערלים דהוי דבר מסויים כדמוכח בפ"ב דובחים (ד' ל.) ובקונטרס הביאה אמר ליה אביי מי סברת אינה כו' ישנה לשחיטה מתחלה ועד סוף דאמר סימן ראשון חוץ לזמנו וסימן שני חוץ למקומו ולמה ליה לפרושי הוה ליה למימר בסתם אלא ודאי לא אמר ר' מאיר מפגלי' בחצי מתיר אלא במפרש ועוד נראה דאפילו אמר בחלי סימן לאו כלום היא אלא דווקא בסימן שלסי דפריך התם והרי

קמיצה דכי לחצות דמי ופליגי ומשני התם נמי 🗅 דאמרי׳ קומץ דמנחה חוץ לזמנו דלבונה חוץ למקומה והרי קומץ דמנחת חוטא דליכא לבונה ופליגי ומשני לא פליגי כו׳ ואמאי לא האמר דפליגי דאמר חלי קומץ חוץ לומנו וחלי חוץ למקומו אלא על כרחיך דבר המסוים ושלם בעינן:

שמסחלמו לא בא. לא נאמרה הבאת עיקר פסח אלא לאכילה וכי שרייה רחמנא לאיתויי בטומאה ברוב ליבור כדכתיב איש איש כי יהיה טמא וגוים איש נדחה לפסח שני ואין ליבור נידחין אדעתיה למיכליה באכילה דבכי האי גוונא הוי השתא הותרה לטומאת גברי לזרוק הדם 👚 שרייה: שעברה שנחג. שנולד אשתקד קודם ראש חודש ניסן והפרישו

לשם פסח וכי מטח רחש חדש ניסן ועברה שנתו תו לא חזי לפסח דכתיב זכר בן שנה" וקאי לשלמים כדילפינן בפירקין דלקמן (ד׳ ע:) פסח בשאר ימות השנה שלמים הוא: ושחטו בומנו לשמו גרסי׳. דהוה ליה שוחט שלמים לשם פסח בומנו: ר' אליעור פוסל. טעמא מפרש בפ"ק דובחים [יא.] ומה פסח שמותרו בא שלמים שחטו לשם שלמים בומנו פסול שלמים שאין מותרן בא פסח שחטן לשם פסח בזמן פסח אינו דין שפוסל: ורבי יהושע מכשיר. דכל זבחים שנזבחים שלא לשמן כשירין חוץ מפסח וחטאתה ואי משום דנשחטו לשם פסח קל וחומר הוא ומה שלא בזמנו שאינו כשר לשמו אחרים כשירים לשמו בזמנו שהוא כשר לשמו אינו דין שיכשרו אחרים לשמו. וכל טעמייהו התם מפרש: שלא בומנו. לא פסיל ליה רבי אליעזר אם שחטו לשם פסח כדאמר ליה ר' יהושע ומה שלא בזמנו שאינו כשר לשמו אחרים כשירים לשמו ולא מיהדר רבי אליעזר לדידי שלא בזמנו גמי אחרים פסולים לשמו ואמאי לרב חסדא דאמר לחומרא אמרינן הואיל נימא הכא הואיל ואלו זמנו הוה ושחיט לשמו מיפסיל הכא הכי נמי ליפסיל כדהאמר גבי ערל הואיל ואי הוה מל פסיל השתא נמי פסיל: שלא בומנו שהוח כשר לשם חחרים. דנפהח לן לקמן (ע:) מוזבחת פסח לאן ובקרש דפסח שניתותר לחחר הפסח קרב שלמים ואף קודם הפסח נמי נפקא לן בפ"ק דובחים [ח:] מקרא אחרינא מואם מן הנאן קרבנו לזבח שלמים" דבר הבא מו הצאו דהיינו פסח יהא לזבח שלמים: אחרים כשירין לשמו. דהא איתקש פסולו לשם אחרים ופסול אחרים לשמו: ספר יוחסין. מתני׳ דדברי הימים: אין שונין. ספר יוחסין לא ללודים כו׳. לדחוייה איכווו. ל״א לפי שאינן מיוחסין: י לא יצמה ידי חובחה.

לא יכלה לשנותה בשלש שנים: שהל

קלא. מוט"א: בהדי דקא שקיל ואזיל

א"ל. ר׳ שמלאי לר׳ יוחנן: מה בין לשמו

ושלה לשמו לחוכליו ושלה לחוכליו. מחי

שנא דלשמו ושלא לשמו פסול לאוכליו

ושלא לאוכליו כשר: פסולו בגופו.

מחשבה בגופו של קרבן אבל מחשבת

אוכליו פסול דבר אחר הוא: אי אפשר

לברר. דמה חלק לשמו ומה חלק שלא לשמו אבל אוכליו אפשר לברר חלק

אוכליו לצד זה וחלק חולה וזקן בצד

אחר אי נמי לברר אם אמם מחשבתו

ערלים למולין נמי כולה ערלה בעיגן וליכא אם אין בה ממש כגון יאכילנו לראויין ונמצאת מחשבתו בטילה למפרע ולשאינן ראויין יחזור דמיהן וכך שמעתי: אינו בארבע עבודות. דאין מחשבת אוכלין בזריקה: מחשבת אכילה לא שייכא בקרבן ליבור דלא שייכא אלא בפסח:

משש כחן. שנגנוו מהן טעמי תורה שהיו בו: נגנו. נשתכח: מאצל לאצל. שני מקראות הן ופרשה גדולה ביניהן ולאצל ששה בנים וקא חשיב ואזיל הבנים וסיפא דפרשתא אלה בני אצל: וכדרבא

אינו אלא בשחיטה. בדאמרן במכסת תכוסו. בקרבן צבור כביחיד דבין זה ובין זה שלא לשמו לימא

פטר. - אוכליו האמשכחת לה בצבור, דליכא בצבור זבחי שלמים אלא שני כבשי עצרת הבאין עם שתי הלחם כדכתיב והניף הכהן אותם על לחם הבכורים תנופה לפני ה' על שני וגו' קדש יהיו לה' לכהן, לכהן הם ולא לצבור. אהוכיר את משבות את בבנה הדר שלכם את של בשם לבנה ההובין כש שה החום להחום החום כל את החברים המשחל הבנה הול לשנה אמר רב אשי פסולו בגופו ואי אפשר לבור איסורו דבר אחד הן, והכי קאמר, מה טעם איסורו בגופו שאי אפשר לבור אושר שחטו למולים לטהורין ולטמאין כשר. תניא אחרים אומרים הקדים מולים לערלים כשר הקדים ערלים למולים פסול. מפורש בסוף הוריות מאן אחרים ר' מאיר.

הגהות הב"ח (A) גם' תלת מאה שמעתתא ביומא דשותא (ב) שם בתלת ירחי הוה

קא שקיל ואזיל:

לעזי רש"י מוט"א. רגב אדמה.

רבינו חננאל ומותבינן אהא דאמרינן כל הואיל אם הוא לחומרא דררי הכל הוא מיהא בזמנו בי"ד לשם פסח וכן השוחט קדשים אחרים לשם פסח בי״ד פסול ורבי יהושע מכשיר, ואפילו לררי אליטזר דחוחל איוו פוסל אלא השוחט בי״ד לשם פסח אכל כשאר ימות השנה מכשיר. ואמאי כד שלא בזמנו פסול דהא כן שלא בומנו פסול דווא לחומרא הוא. ופרקינן שאני התם דרחמנא אכשריה שנאמר ואמרתם זכח פסח הוא לה' הוא בהוייתו יהא. כלומר הפסח הוא שישחט לשם פסח . דבעינז הוא בהויתו יהא. ישחט לשם אחרים פסול, . שלמים ומי אם ישחטו שלא בזמנו, דהוא כשר לשם שלמים. גם שלמים ניתני לי מר ספר יוחסין. פי׳ אמר לו למדני ספר פתיק ביה, נטל אבן זרק . רלומר וטר רו שאלו, מה בין לשמו ושלא לשמו לאוכליו ושלא לאוכליו, שהשוחט לשמו והשוחט לאוכליו ושלא לאוכליו כשר. אמר ליה לשמו ושלא לשמו פסולו בגופו שהוא פסח ושחטו לשח שלמים שיוה הזכח ושלא לאוכליו לבריא ושלא לאוכליו לבויא ולחולה אין הזבח פסולו בגופו כי הזבח בכשרותו עומד. לשמו ושלא לשמו אי אפשר לברר איזה צד של זבח לשמו יייה בר ואיזה צד שלא לשמו כדי שתניח האיסור ותאכל המותר. לאוכליו ושלא לאוכליו והבריא מותר. לשמו ושלא לשמו ישנו בארבע עבודות